

УДК 821.161.2-312.4

DOI <https://doi.org/10.32782/2410-0927-2025-23-4>

Наталія ГРИЦАК

доктор педагогічних наук, кандидат філологічних наук, професор, завідувач кафедри української та зарубіжної літератур і методик їх навчання, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, вул. Максима Кривоноса, 2, Тернопіль, Україна, 46000

ORCID: 0000-0003-4744-7072

Ольга СОБЧУК

здобувачка третього рівня вищої освіти спеціальності 035 Філологія, аспірантка кафедри української та зарубіжної літератур і методик їх навчання, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, вул. Максима Кривоноса, 2, м. Тернопіль, Україна, 46000

ORCID: 0000-0003-3652-9494

Бібліографічний опис статті: Грицак, Н., Собчук, О. (2025). Сюжетні стратегії історичного детективу: закономірності та жанрова своєрідність. *Актуальні питання іноземної філології*, 23, 30–36, doi: <https://doi.org/10.32782/2410-0927-2025-23-4>

СЮЖЕТНІ СТРАТЕГІЇ ІСТОРИЧНОГО ДЕТЕКТИВУ: ЗАКОНОМІРНОСТІ ТА ЖАНРОВА СВОЄРІДНІСТЬ

У статті досліджено сюжетні стратегії історичного детективу як літературного феномену, що поєднує детективну інтригу з реконструкцією минулого та дозволяє переосмислювати історичні події й соціальні практики. Автори аналізують жанр з позицій наративології та теорії літератури, приділяючи особливу увагу композиційним елементам сюжету – експозиції, зав'язці, кульмінації та розв'язці – та їхній ролі у створенні динамічної сюжетної напруги.

Розглянуто концепцію «подвійної історії», згідно з якою детективний наратив включає історію злочину та історію його розслідування, що дозволяє одночасно відтворювати таємничий інцидент минулого та процес його пізнання сучасним. Детективний роман визначається як «нарратив нарративів», що демонструє загальні принципи структурування оповіді та водночас виконує ідеологічні функції жанру. Аналіз сучасних зарубіжних досліджень показує інтеграцію у сюжет соціально-політичних проблем минулого й сучасності, що робить піджанр значущим для культурних і історичних студій.

Особлива увага приділяється феміністичним трансформаціям жанру. Традиційні риси героїнь – покірність і пасивність – поступаються місцем рішучості та самостійності мислення, що впливає на структуру сюжету та перетворює детективну історію на більш комплексний і багатовимірний наратив.

В українському літературознавстві наративні та сюжетні проблеми розглядаються через постструктуралістські підходи та дослідження надрівневих утворень тексту. Теоретичні праці з аналізу композиційних елементів сюжету та взаємодії персонажів надають методологічні інструменти для глибокого вивчення сюжетотворчих механізмів.

У статті доведено, що історичний детектив характеризується інтеграцією детективної інтриги та історичного контексту, де сюжет формується через взаємодію персонажів, історичних подій і художніх образів. Жанрова специфіка полягає у «подвійній історії» – одночасній розгадці злочину та рефлексії над минулим, що створює багатовимірний наратив, органічно поєднуючи інтригу й історичну достовірність.

Перспективи подальших досліджень полягають у порівняльному аналізі українських і зарубіжних історичних детективів, вивченні впливу історичного контексту на сюжетотворення та композицію творів, а також у дослідженні фемінізації жанру й її впливу на динаміку наративу.

Ключові слова: історичний детектив, сюжетні стратегії, наратив, композиційні елементи, історичний контекст, українська та зарубіжна проза.

Natalia HRYTSAK

Doctor of Pedagogical Sciences, Candidate of Philological Sciences, Professor, Head of the Department of Ukrainian and Foreign Literatures and Methods of Their Teaching, Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University, 2, Maksym Kryvonos Str., Ternopil, Ukraine, 46000

ORCID: 0000-0003-4744-7072

Olha SOBCHUK

PhD in Philology, postgraduate student of the Department of Ukrainian and Foreign Literatures and Methods of Their Teaching, Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University, 2, Maksym Kryvonos Str., Ternopil, Ukraine, 46000

ORCID: 0000-0003-3652-9494

To cite this article: Hrytsak N., Sobchuk. O. (2025). Syuzhetni stratehiyi istorychnoho detektyvu: zakonomirnosti ta zhanrova svoyeridnist [Plot strategies of historical detective: patterns and genre specificity]. *Current Issues of Foreign Philology*, 23, 30–36, doi: <https://doi.org/10.32782/2410-0927-2025-23-4>

PLOT STRATEGIES OF HISTORICAL DETECTIVE: PATTERNS AND GENRE SPECIFICITY

The article explores the plot strategies of historical detective as a literary phenomenon that combines detective intrigue with the reconstruction of the past and allows for a rethinking of historical events and social practices. The authors analyze the genre from the standpoint of narratology and literary theory, paying special attention to the compositional elements of the plot – exposition, plot, climax and denouement – and their role in creating dynamic plot tension.

The concept of “double history” is considered, according to which a detective narrative includes the history of the crime and the history of its investigation, which allows for the simultaneous reproduction of a mysterious incident from the past and the process of its cognition by the investigator. A detective novel is defined as a “narrative of narratives”, demonstrating the general principles of structuring the narrative and at the same time performing the ideological functions of the genre. Analysis of modern foreign studies shows the integration of socio-political problems of the past and present into the plot, which makes the subgenre significant for cultural and historical studies.

Special attention is paid to feminist transformations of the genre. Traditional traits of heroines – humility and passivity – give way to determination and independence of thinking, which affects the structure of the plot and turns the detective story into a more complex and multidimensional narrative.

In Ukrainian literary studies, narrative and plot problems are considered through post-structuralist approaches and research into supra-level formations of the text. Theoretical works on the analysis of compositional elements of the plot and the interaction of characters provide methodological tools for an in-depth study of plot-forming mechanisms.

The article proves that the historical detective is characterized by the integration of detective intrigue and historical context, where the plot is formed through the interaction of characters, historical events and artistic images. The genre specificity lies in the “double story” – the simultaneous solving of the crime and reflection on the past, which creates a multidimensional narrative, organically combining intrigue and historical authenticity.

The prospects for further research lie in the comparative analysis of Ukrainian and foreign historical detectives, the study of the influence of the historical context on the plot creation and composition of works, as well as in the study of the feminization of the genre and its influence on the dynamics of the narrative.

Key words: historical detective, plot strategies, narrative, compositional elements, historical context, Ukrainian and foreign prose.

Актуальність проблеми. Історичний детектив як літературний феномен набуває помітної інтенсифікації в сучасній прозі. Автори поєднують детективну інтригу з реконструкцією минулого, використовуючи жанр як інструмент переосмислення історичних подій і соціальних практик. Це дозволяє теоретично та практично аналізувати сюжетотворчі механізми, які одночасно зберігають напругу детективної інтриги та забезпечують історичну автентичність. Дослідження сюжетних стратегій історичного детектива є актуальним, оскільки дозволяє виявити способи репрезентації минулого в масовій і елітарній прозі та закономірності сюжетотворення, що сприяє кращому розумінню жанрових трансформацій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Проблематика історичних детективів привертає увагу багатьох літературознавців. Серед теоретичних засад важливими є праці Т. Тодорова, який акцентує на подвійності детективного нарративу. П. Брукс підкреслює роль детективу як «нарративу нарративів». Аналітичні рефлексії А. Макчесні та Р. Томаса висвітлюють ідеологічні функції жанру.

У галузі історичного детективу сучасні дослідження, зокрема праці Т. Кніше та Дж. Маттісон, демонструють тенденцію інтеграції у сюжет соціально-політичних проблем минулого й сучасності, що робить піджанр значущим для культурних і історичних студій. Значну увагу приділено також феміністичним аспектам

жанру: М. Редді, С. Роуланд та Х. Бергман аналізують трансформацію образу жіночого детективу та її вплив на структуру сюжету.

В українському літературознавстві наративні та сюжетні проблеми розглядають у контексті постструктуралістських підходів О. Мельничука та Н. Гриців, а також досліджень надрівневих утворень тексту Н. Лисенко. Праці з теорії літератури В. Пахаренка та О. Галича надають усталені інструменти для аналізу композиційних елементів сюжету: експозиції, зав'язки, кульмінації та розв'язки. Таким чином, сучасні дослідження поєднують класичні й сучасні підходи, що дозволяє всебічно аналізувати сюжетні стратегії історичного детективу.

Мета дослідження – проаналізувати основні сюжетні стратегії історичного детективу, визначити їхні закономірності та жанрову своєрідність, а також окреслити роль образної системи та історичного контексту в процесі сюжетотворення.

Виклад основного матеріалу дослідження. Історичний детектив – це жанр, у якому поєднуються захоплююча детективна інтрига та багатий історичний контекст. Основним завданням автора є не лише занурити читача у певну епоху, демонструючи реальних чи вигаданих персонажів, а й розвивати напружений і динамічний сюжет.

У класичній традиції сюжет (грец. *mythos*) розглядається як «мімезис, або зображення дії» (Мельничук, Гриців, 2023, с. 76–83). Разом із персонажем, діями та контекстом він утворює нормативну структуру наративу і одночасно є предметом інтерпретації читачем.

У літературознавстві сюжет зазвичай розуміють як впорядковану послідовність подій, яка формує оповідну структуру твору. Класичні підходи намагалися виробити універсальні схеми цієї послідовності, визначити сталі етапи розвитку дії, установити типи сюжетів для різних жанрів, описати закономірності побудови конфлікту та розв'язки. Така модель передбачає відносну стабільність структури та можливість наукової типологізації.

У нашій розвідці зосереджуємо увагу на актуальній проблемі постструктуралістської перспективи, котра суттєво змінює уявлення про сюжет. Замість прагнення до єдиної структури вона висуває на перший план багатомірність оповіді: контекст, культурні коди,

авторські інтенції та практики читача. У цьому підході події перестають бути «фіксованими», а важливішим стає те, як вони інтерпретуються, у які смислові мережі вплітаються та як кожне прочитання створює нову конфігурацію оповіді.

Багато авторів підкреслюють, що традиційний детектив не лише наративно впорядковує загадку, але й ідеологічно її інтерпретує. Так, Р. Томас зауважує, що класичний детектив гарантує читачам, що «домінуючий соціальний порядок вистоїть» проти зовнішніх загроз (Thomas, 1999, с. 45).

Для Н. Лисенко сюжет є низкою художньо-цілеспрямованих подій, колізій (положень, вчинків і станів персонажа) та ситуацій у світі персонажів, у порядку яких іноді виявляють ознаки фабули (Лисенко, 2019, с. 96).

Цікавою для нас є розвідка літературознавця В. Пахаренка, котрий називає експозицією першу частину сюжету, що відповідає за знайомство читачів із головними персонажами, дійовими особами, локацією та часом. Важливим компонентом експозиції визначається натяк на конфлікт та інтрига, навколо яких розвивається сюжет (Пахаренко, 2009, с. 91). Наступним складником, на думку дослідників, є зав'язка, де автор «зав'язує» основний конфлікт, що створює підґрунтя для напруги (Галич, Назарець, Васильєв, 2001, с. 167–168). Втім найважливішим складником сюжету є кульмінація – критичний момент, коли конфлікт надає відчуття напруги, переживання та страху (Галич, Назарець, Васильєв, 2001, с. 168; Пахаренко, 2009, с. 91). Варто додати також, що останній сюжетний елемент – це розв'язка, коли вирішується ситуація усього твору (Галич, Назарець, Васильєв, 2001, с. 168; Пахаренко, 2009, с. 91).

У нашій розвідці сюжетні стратегії історичного детективу розуміємо як систему засобів і прийомів, які автор використовує для побудови та організації сюжету свого твору. Вони визначають розвиток подій, взаємодію персонажів, виникнення та вирішення конфліктів.

Перспективною убачаємо розробку Дж. Кавелті, у якій автор указує на домінування раціональної логіки в традиційному детективі, коли послідовність кроків розслідування відновлює «ілюзію раціонального контролю над таємницями життя» (Cawelti, 1976, с. 137). Цю думку поглиблює А. Макчесні, яка вважає кла-

сичну формулу детективу «найефективнішою художньою структурою, яку коли-небудь вигадав людський розум, щоб дати ілюзію контролю» (McChesney, 2020, с. 3). Водночас дослідниця підкреслює, що організація сюжету тяжіє до відновлення порядку через діяльність детектива, котрий, зібравши докази, реконструює події, викриває злочинця та повертає уявлення про стабільність соціального світу (McChesney, 2020, с. 3–5).

Натомість у сучасних (постмодерних) детективах конвенції часто порушуються. За словами П. Мерівейл і С. Свіні, у «метафізичних детективах» сюжет «закінчується питанням, а не відповіддю», детектив може не розгадати злочин, а зустрітися з нездоланими таємницями інтерпретації та ідентичності (Merivale, Sweeney, 1999, с. 1).

Аналізуємо, що у випадку історичного детективу ця раціональна логіка зберігається, проте її дія ускладнюється, бо «розслідування» включає не лише відновлення злочину, а й реконструкцію історичного контексту, що містить власні лакуни, суперечності та нерозв'язні аспекти. Іншими словами, персонаж-розслідувач одночасно діє як детектив і як історик, збираючи фрагменти минулого і відтворюючи послідовність подій, що сформували злочинну ситуацію. При цьому, в історичному детективі застосовується подібний прийом, описаний П. Мерівейл і С. Свіні, у тому сенсі, що історична реконструкція не завжди дає остаточну відповідь.

Таким чином історичний детектив формує синтетичну сюжетну модель із трьох рівнів: історії злочину, розслідування та історичної реконструкції. Така модель дозволяє не лише підтримувати інтелектуальну інтригу, але й транслювати історичні знання, підкреслюючи неминучість суб'єктивної інтерпретації та обмеженість людського контролю над минулим.

Окремий напрям сучасної трансформації детективного сюжету пов'язаний із гендерними зрушеннями та переосмисленням ролі детектива. Як в українському, так і в британському історичних детективах автори часто вводять у сюжет жіночі детективні образи з виразними феміністичними характеристиками. Погоджуємось із думкою М. Редді, що феміністичні або жіночі детективні романи «не дивні експери-

менти в чоловічому світі, а частина феміністського проекту, мета якого – наново визначити та розділити владу» (Reddy, 1988, с. 24). С. Роуленда вказує, що така зміна структури детективного жанру потрібна для вираження «особистої слабкості та уразливості» (Rowland, 2001, с. 19) самих детективів, що водночас фемінізує цей жанр. Втім Х. Бергмен наголошує, що такі традиційні чесноти героїнь, як покірність і пасивність, були просто «замінені рішучістю та самостійністю мислення» (Bergmann, 1979, с. 89).

Детективний жанр ґрунтується на особливій конфігурації сюжету. Наприклад, Т. Тодоров виокремлює три піджанри (класичний, «жорсткої школи» (hard-boiled), політичний), що мають свої сюжетні правила. Водночас він підкреслює, що детектив завжди організований навколо подвійної сюжетної структури, у котрій одна історія вже відбулася, але прихована (історія злочину), а друга розгортається в теперішньому часі (історія розслідування). Цитуємо: «детективні романи драматизують дві історії, які складають структуру будь-якого нарративу: фабулу (сюжет), тобто історію злочину, та сюжетну лінію розслідування» (Todorov, 1977, с. 45–46).

Іншими словами, детективний сюжет завжди передбачає реконструкцію відсутньої частини нарративу. У цьому, на наш погляд, полягає його специфічна логіка, адже читач рухається за слідчим не вперед, а назад – до причин події, яка вже сталася. Саме ця особливість дозволяє розширити тезу Т. Тодорова і застосувати її до історичного детективу, адже в історичному детективі минуле є не лише «злочином», який треба прочитати, а й повноцінним історичним контекстом, що сам по собі є загадкою. Розслідування тут спрямоване не тільки на з'ясування дій винуватця, а й на реконструкцію фрагментів історичної епохи, зруйнованих або забутих.

Отже, історичний детектив композиційно спирається на той самий механізм подвійного сюжету, про який говорить Т. Тодоров, але модифікує його: до двох історій – злочину та розслідування – додається третя, історична, яку не можемо вважати нейтральним тлом, бо вона впливає на мотивацію злочину, засоби розслідування та логіку подій. У результаті виникає багаторівнева структура, у якій слідчий реконструює минуле з позиції кримінологічної логіки та історичної інтерпретації.

Спираючись на ці теоретичні положення, пропонуємо трактувати історичний детектив як особливу модифікацію детективного сюжету – особливу форму «подвійної ретроспекції», коли персонаж повертається в минуле, щоб відтворити подію, яка вже належить ще давнішому минулому. Такі сюжети помітні у творах «Перше слідство імператриці» Наталки Сняданко та «Тигр у криниці» Філіпа Пуллмана, де сюжет розгортається одночасно на рівні слідчого пошуку та на рівні зчитування культурно-історичних кодів епохи.

Суголосно із Т. Тодоровим, П. Брукс погоджується, що детективний роман є «нарративом нарративів» – він виступає прототипом будь-якого оповідання, на якому добре видно загальні принципи структурування історії (Brooks, 2014, с. 251–261). Слушною є думка Аніти Макчесні про те, що ця подвійна структура надає твору метанаративний характер: класична детективна оповідь «повертає огляд на всю структуру наративу» (McChesney, 2020, с. 63).

Як відомо, історичний детектив поєднує елементи кримінальної інтриги з підґрунтям минулих епох. Його специфіка полягає у тісному зв'язку сюжету з реальними історичними обставинами. Аналізуємо, що ключовою ознакою піджанру є те, що історичний контекст стає центральною складовою сюжету. На відміну від ретро-детективу (де минуле часто лише антураж), у справжньому історичному детективі злочин і його розслідування невіддільні від конкретних подій та історичних персонажів.

Втім, вважаємо доцільно наголосити, що жанр історичного детектива вимагає особливо ретельного сюжетотворення. Авторам потрібно відтворити історичні реалії максимально точно і вплести у них фантазійні події детективної інтриги. Англомовні та європейські дослідження підтверджують, що сюжет історичного детективу органічно поєднує інтригу та історичний наратив. Інакше кажучи, як зауважує літературознавець Дж. Маттісон, «історичний детектив із середини XX століття стає значним піджанром» жанру (Mattisson, 2014, с. 59–67).

Водночас у сюжеті історичного детективу зберігаються традиції «подвійної історії»: з одного боку – розгадка загадки, з іншого – рефлексія над минулим. За висновками Т. Кніше, новітня європейська кримінальна література активно інтегрує у сюжет «історичні й сучасні

соціальні та політичні проблеми» (Kniesche, 2019, 173). Це свідчить, що сюжетна стратегія історичного детективу поєднує елементи детективу з глибоким зануренням у культурно-історичний пласт, прагнучи точності як у мистецькій інтризі, так і в фактичній достовірності.

У процесі аналізу сюжету важливим є співвідношення літературного персонажа та його можливого історичного прототипу, оскільки такі паралелі впливають на логіку розвитку подій. Суттєвий внесок у сюжетну організацію робить цілісна система образів, яка задає емоційно-смісловий тон та структурує розвиток дії.

На нашу думку, зіставлення класичного і постструктуралістського підходів до сюжету засвідчує, що сучасне розуміння тяжіє до динамічності та відкритості. Якщо класичні моделі дозволяють упорядкувати наратив і забезпечити порівняльний аналіз, то постструктуралізм нагадує, що жодна оповідь не існує поза інтерпретацією й поза культурним середовищем. Сюжет варто розглядати не лише як послідовність подій, а як простір взаємодії автора й читача, де смисли можуть змінюватися залежно від досвіду, знань і очікувань учасників діалогу. Саме тому сучасний аналіз сюжету поєднує структурну впорядкованість із відкритістю до множинності значень, що робить літературний твір живим і здатним до нескінченного переосмислення.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Історичний детектив – жанр, у якому сюжет формується на перетині детективної інтриги та історичного контексту. Ключовими елементами сюжетотворення є експозиція, зав'язка, кульмінація та розв'язка, які забезпечують динамічний розвиток подій і взаємодію персонажів. Особливістю жанру визначаємо його «подвійну історію», тобто розгортання історії злочину та процес його розслідування. Така структура дозволяє одночасно розгадувати загадку та осмислювати історичний контекст, створюючи інтригуючий і багатовимірний наратив.

Дослідження засвідчило тенденцію фемінізації жанру, коли жіночі персонажі наділяються рішучістю, самостійністю мислення та активною роллю в розвитку сюжету. Це трансформує класичну модель детективної історії та розширює можливості сюжетної організації. Крім

того, сюжетні стратегії історичного детективу значною мірою формуються через взаємодію художніх образів, реальних історичних подій і культурно-історичного контексту, що робить піджанр цінним для літературознавчих та історичних досліджень.

Таким чином, перспективи подальших досліджень полягають у розширенні порівняльного аналізу сюжетних стратегій українських та зарубіжних історичних детективів, виявленні спільних та відмінних рис композиції та наративу.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури. Київ, 2001. 488 с.
2. Лисенко Н. Специфіка надрівневих утворень художнього тексту. *Вісник Донбаського державного педагогічного університету. Серія : Теоретичні й прикладні проблеми сучасної філології*. 2019. Вип. 9. ч. 2. С. 93–98.
3. Мельничук О., Гриців Н. Наратологія: постструктуралістське розуміння художнього тексту. *Академічні студії. Серія «Гуманітарні науки»*, 1. 2023. С. 76–83. <https://doi.org/10.52726/as.humanities/2023.1.11>
4. Пахаренко В. Основи теорії літератури. Київ, 2009. 296 с.
5. Bergmann H. Between Obedience and Freedom, Woman's Role in the Mid-Nineteenth Century Industrial Novel. University of Goteborg, 1979. 169 p.
6. Brooks P. Reading for the Plot. *Narratology*. Routledge, 2014. P. 251–261.
7. Cawelti John G. The Formula of the Classical Detective Story. In *Adventure, Mystery, and Romance: Formula Stories as Art and Popular Culture*. Chicago and London : University of Chicago Press. 1976. P. 137.
8. Kniesche Thomas W. Contemporary German Crime Fiction: A Companion. Vol. 7. Walter de Gruyter GmbH & Co KG, 2019. 345 p.
9. Mattisson J. The two stories of detective fiction. *Text Analysis Symposium at Kristianstad University*. April 2014. Kristianstad University Press, 2014. P. 59–67.
10. McChesney A. Detective Fiction in a Post-Truth World: Eva Rossmann's *Patrioten*. *Humanities*. 2020. Вип. 9, № 1. 15 p. <http://dx.doi.org/10.3390/h9010015>
11. Merivale P., Sweeney S. E., eds. Detecting Texts: The Metaphysical Detective Story from Poe to Postmodernism. Philadelphia : University of Pennsylvania Press. 1999. 305 p.
12. Reddy Maureen T. Sisters in Crime: Feminism and the Crime Novel. New York: Continuum, 1988. 188 p.
13. Rowland S. From Agatha Christie to Ruth Rendell. Palgrave Macmillan, 2001. 236 p.
14. Thomas Ronald R. Detective Fiction and the Rise of Forensic Science. Cambridge : Cambridge University Press. 1999. 339 p.
15. Todorov T. The Typology of Detective Fiction. In *The Poetics of Prose*. Ithaca : Cornell University Press. 1977. P. 42–52.

REFERENCES:

1. Halych, O., Nazarets', V., Vasylyev, YE. (2001). Theory of Literature [Teoriya literatury]. Kyiv, 488. [in Ukrainian].
2. Lysenko, N. (2019). Specificity of supra-level formations of a literary text [Spetsyfika nadrivnykh utvoren' khudozhn'oho tekstu]. *Visnyk Donbas'koho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu. Seriya : Teoretychni y prykladni problemy suchasnoyi filolohiyi*, No. 9 (2), 93–98. [in Ukrainian].
3. Mel'nychuk, O., Hrytsiv, N. (2023). Narratology: a post-structuralist understanding of a literary text [Naratolohiya: post-strukturalist-s'ke rozuminnya khudozhn'oho tekstu]. *Akademichni studiyi. Seriya «Humanitarni nauky»*, 1, 76–83. <https://doi.org/10.52726/as.humanities/2023.1.11> [in Ukrainian].
4. Pakharenko, V. (2009). Fundamentals of the Theory of Literature [Osnovy teorii literatury]. Kyiv, 296. [in Ukrainian].
5. Bergmann, H. (1979). Between Obedience and Freedom, Woman's Role in the Mid-Nineteenth Century Industrial Novel. University of Goteborg, 169. [in English].
6. Brooks, P. (2014). Reading for the Plot. *Narratology*. Routledge, 251–261. [in English].
7. Cawelti, John G. (1976). The Formula of the Classical Detective Story. In *Adventure, Mystery, and Romance: Formula Stories as Art and Popular Culture*. Chicago and London : University of Chicago Press, 137. [in English].
8. Kniesche, Thomas W. (2019). Contemporary German Crime Fiction: A Companion. Walter de Gruyter GmbH & Co KG, vol. 7, 345. [in English].
9. Mattisson, J. (2014). The two stories of detective fiction. *Text Analysis Symposium at Kristianstad University*. Kristianstad University Press, 59–67. [in English].

10. McChesney, A. (2020). Detective Fiction in a Post-Truth World: Eva Rossmann's *Patrioten*. *Humanities*, No. 9 (1), 15. <http://dx.doi.org/10.3390/h9010015> [in English].
11. Merivale, P., Sweeney, S. E., eds. (1999). *Detecting Texts: The Metaphysical Detective Story from Poe to Postmodernism*. Philadelphia : University of Pennsylvania Press, 305. [in English].
12. Reddy, Maureen T. (1988). *Sisters in Crime: Feminism and the Crime Novel*. New York : Continuum, 188. [in English].
13. Rowland S. (2001). *From Agatha Christie to Ruth Rendell*. Palgrave Macmillan, 236. [in English].
14. Thomas, Ronald R. (1999). *Detective Fiction and the Rise of Forensic Science*. Cambridge : Cambridge University Press, 339. [in English].
15. Todorov, T. (1977). The Typology of Detective Fiction. In *The Poetics of Prose*. Ithaca: Cornell University Press, 42–52. [in English].

Дата першого надходження рукопису до видання: 14.11.2025

Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 12.12.2025

Дата публікації: 30.12.2025